

ΑΡΧΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Δ. Βασιλείου

Καθηγητής Εθνικού
& Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ν. Ηρειώτης

Καθηγητής Εθνικού
& Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Δ. Μπάλιος

Επίκουρος Καθηγητής
Εθνικού & Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Κεφάλαιο 6^ο

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΣΤΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ
(ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Σκοπός κεφαλαίου

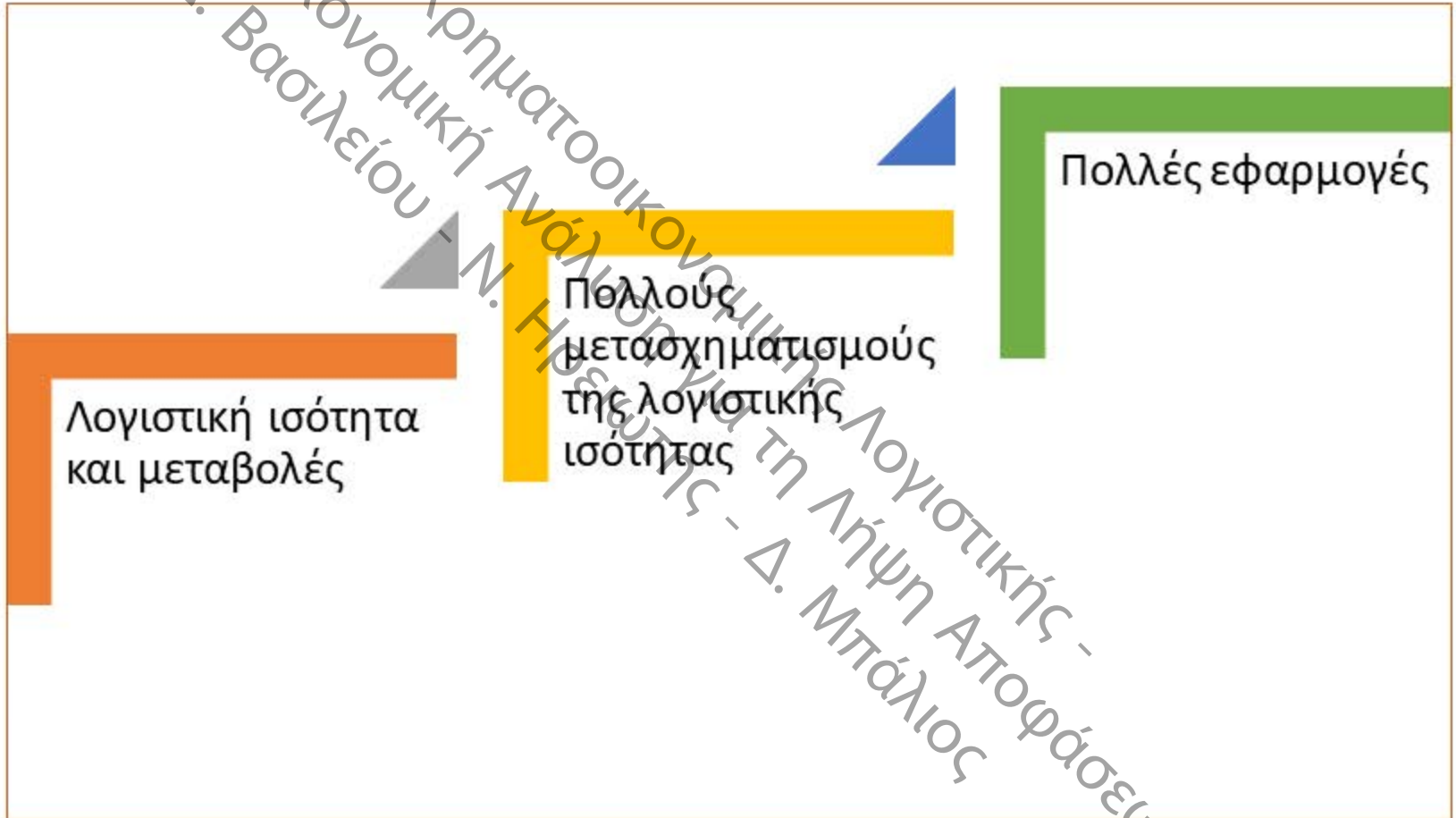
Να γίνει κατανοητός ο
τρόπος που
μετασχηματίζονται οι
λογιστικές καταστάσεις ως
αποτέλεσμα των λογιστικών
γεγονότων

Να μελετηθούν πολλά
λογιστικά γεγονότα

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Ο αναγνώστης του συγκεκριμένου κεφαλαίου προσδοκούμε ότι θα κατανοήσει **πως μεταβάλλεται η λογιστική ισότητα** καθώς και **ποιοι λογαριασμοί μεταβάλλονται**, πως και κατά πόσο ως αποτέλεσμα των συναλλαγών μιας επιχείρησης.

Τι θα δούμε σε αυτό το κεφάλαιο

Λογιστική ισότητα και μεταβολές

Η **βασική λογιστική ισότητα** στηρίζεται στην παραδοχή ότι σε κάθε οικονομική μονάδα τα μέσα δράσης, τα οποία έχει στην κατοχή της, πρέπει οπωσδήποτε να ισούνται με τις πηγές προέλευσής τους

Τα **διάφορα λογιστικά γεγονότα μεταβάλλουν τη λογιστική ισότητα**, δηλαδή προκαλούν μεταβολή ή μεταβολές στα στοιχεία που την αποτελούν.

Οι μεταβολές αυτές στη λογιστική επιστήμη καλούνται **μετασχηματισμοί** και μπορούν να είναι:

- είτε απλοί,
- είτε σύνθετοι.

Μετασχηματισμοί

Απλός καλείται εκείνος ο μετασχηματισμός, ο οποίος προκαλείται από λογιστικά γεγονότα τα οποία μεταβάλλουν **μόνο δύο στοιχεία της λογιστικής ισότητας.**

Σύνθετος καλείται εκείνος ο μετασχηματισμός, ο οποίος προκαλείται από λογιστικά γεγονότα, τα οποία μεταβάλλουν **περισσότερα από δύο στοιχεία της λογιστικής ισότητας.**

Να θυμηθούμε κάποιους λογαριασμούς...

Στο λογαριασμό «**Ταμείο**» παρακολουθούνται τα χρήματα που έχει στο ταμείο της η επιχείρηση.

Στο λογαριασμό «**Κεφάλαια**» σημειώνουμε τις εισφορές των μετόχων που καταβάλλονται κατά τη σύσταση της εταιρείας για να συγκροτηθεί το αρχικό κεφάλαιό της, καθώς και μεταγενέστερα για την αύξησή του.

«**Κτίρια**» είναι οι οικοδομικές κατασκευές σε κτήρια που έχει στην κατοχή της η επιχείρηση.

«**Μηχανήματα**» είναι οι μηχανολογικές κατασκευές, μόνιμα εγκαταστημένες ή κινητές, που έχει στην κατοχή της η επιχείρηση.

«**Εμπορεύματα**» είναι τα υλικά αγαθά (αντικείμενα, ύλες, υλικά) που αποκτούνται από την οικονομική μονάδα με σκοπό να μεταπωλούνται στην κατάσταση που αγοράζονται

Στον λογαριασμό «**Προμηθευτές**» εντάσσονται οι υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας που σχετίζονται με αγορές προϊόντων ή υπηρεσιών επί πιστώσει

Εφαρμογή παρουσίασης μεταβολής λογιστικής ισότητας: Επιχείρηση «Start»

(Ενότητα 6.2, σελίδα 176)

Βασικές πληροφορίες που πρέπει να διαβάσετε πριν μελετήσετε την συγκεκριμένη εφαρμογή αποτελούν οι ακόλουθες:

Η επιχείρηση «Start» είναι μια εμπορική επιχείρηση που ξεκινά τώρα την δραστηριότητά της με τους φορείς να εισφέρουν τα πρώτα κεφάλαια

Ύστερα από κάθε λογιστικό γεγονός, θα παρουσιάζονται αναλυτικά οι μεταβολές της λογιστικής ισότητας

Θα κατανοούμε ποιοι λογαριασμοί μεταβλήθηκαν (στήλη **Λογαριασμός**) και σε ποια κατάσταση ανήκουν

Θα βλέπουμε σε ποιο μέρος της λογιστικής κατάστασης ανήκει ο συγκεκριμένος λογαριασμός που μεταβλήθηκε (στήλη **Μέρος λογαριασμού ή Μέρος κατάστασης**) όταν πρόκειται για την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης

Θα βλέπουμε αν ο λογαριασμός αυξήθηκε ή μειώθηκε και πόσο (Στήλες **Αύξηση – Μείωση**)

Θα καταλήγουμε στο ποσό που μεταβλήθηκε το ενεργητικό ή το παθητικό ως αποτέλεσμα του λογιστικού γεγονότος.

Στις περιπτώσεις των λογαριασμών της κατάστασης αποτελεσμάτων θα εστιάζουμε στο ποσό (Στήλη **Ποσό**)

Θα παρατηρούμε τις μεταβολές στις δύο καταστάσεις μέσω **γραφημάτων**. Το υπόδειγμα που θα χρησιμοποιήσουμε είναι απλοποιημένο αλλά ουσιαστικό.

Πρώτη λογιστική χρήση

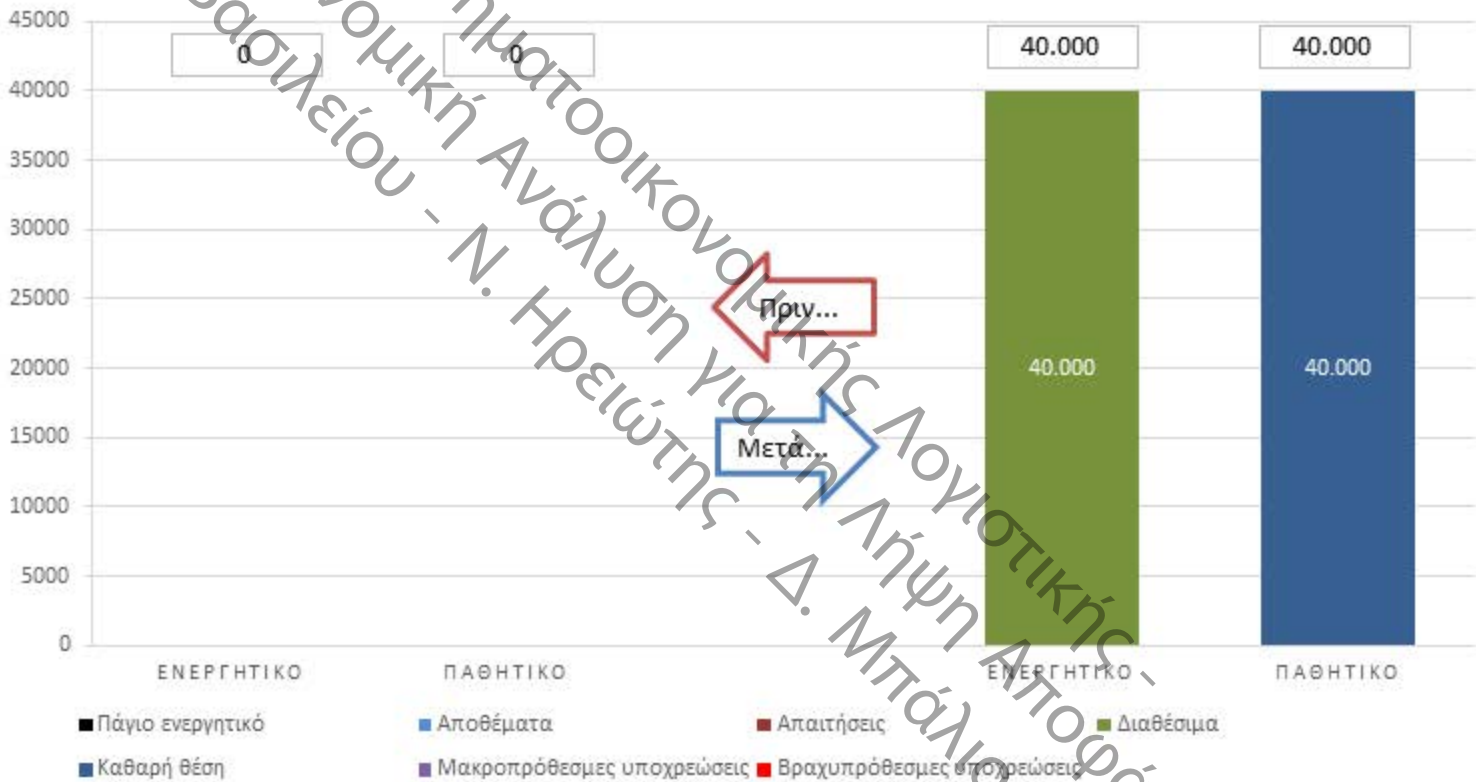
Χρηματοοικονομική Ανάλυση για τη Λήψη Αποφάσεων
Δ. Βασιλείου - Ν. Ηρειώτης - Δ. Μπάλιος

1η συναλλαγή

Η εταιρία με την επωνυμία «START» ξεκινά τη λειτουργία της την 01/01/2017. Οι ιδιοκτήτες εισφέρουν στην επιχείρηση 40.000€ σε μετρητά.

Μεταβολές στον Ισολογισμό				
Λογαριασμός	Μέρος ισολογισμού	Αύξηση	Μείωση	Μεταβολή
Ενεργητικό				40.000
Ταμείο	Διαθέσιμα	40.000		
Παθητικό				40.000
Κεφάλαιο	Καθαρή θέση	40.000		
Μεταβολές στον Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Λογαριασμός	Μέρος κατάστασης	Ποσό		

Διαδοχικοί Ισολογισμοί

Αναλυτικός ισολογισμός

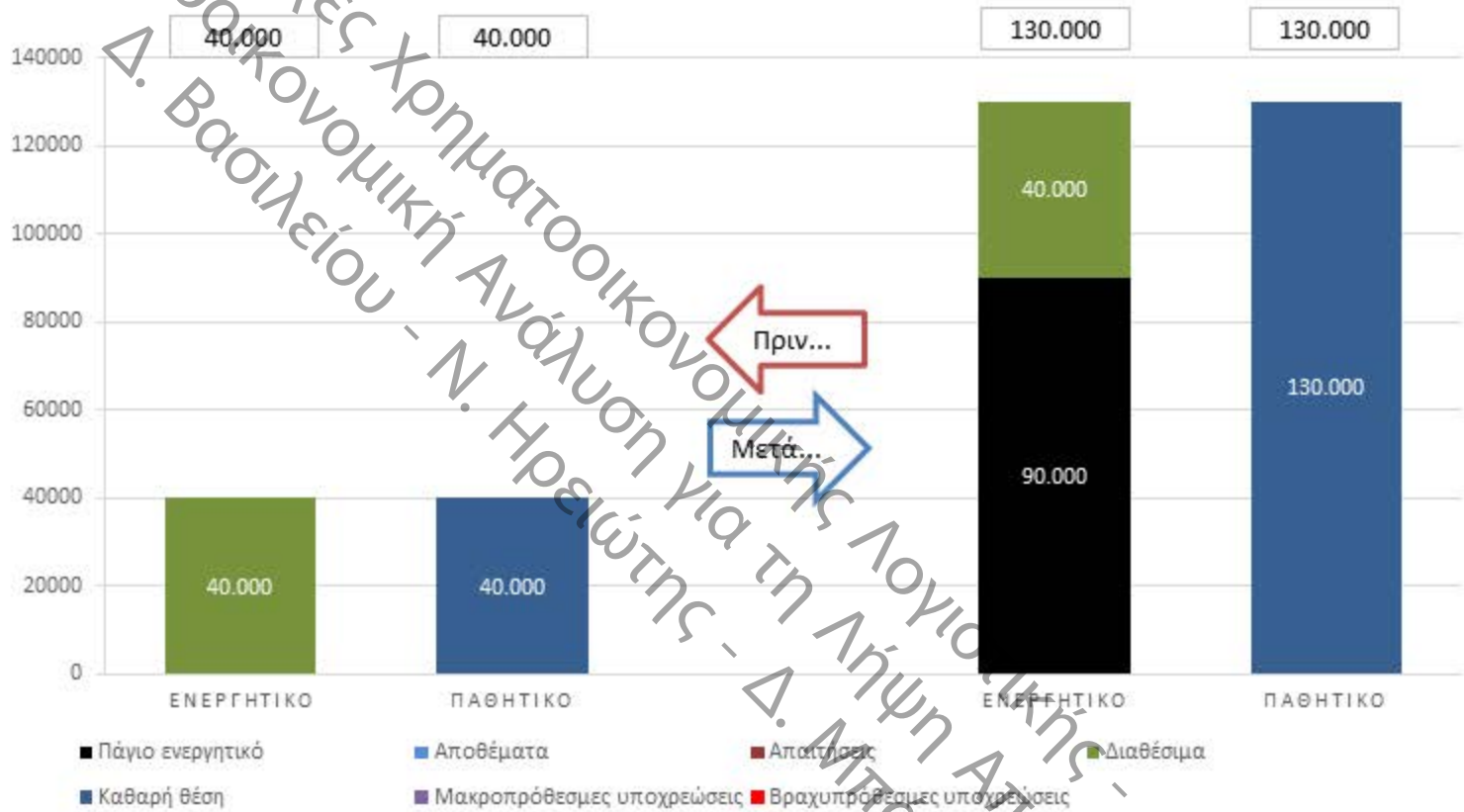
		Ισολογισμός	
		Ενεργητικό	Παθητικό
Πάγιο ενεργητικό		Καθαρή θέση	
Ενσώματα πάγια		Ίδια κεφάλαια	
		Κεφάλαιο	40.000
Σύνολο παγίου ενεργητικού		0	Σύνολο καθαρής θέσης
			40.000
Κυκλοφορούν ενεργητικό		Υποχρεώσεις	
Αποθέματα		Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	
Απαιτήσεις		Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	
Διαθέσιμα			
Ταμείο	40.000	Σύνολο υποχρεώσεων	0
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	40.000		
Σύνολο ενεργητικού	40.000	Σύνολο παθητικού	40.000

2η συναλλαγή

Οι φορείς της επιχείρησης εισφέρουν κτήριο τιμή κτήσης 60.000€ και μηχανήματα αξίας 30.000€.

Μεταβολές στον Ισολογισμό				
Λογαριασμός	Μέρος ισολογισμού	Αύξηση	Μείωση	Μεταβολή
Ενεργητικό				90.000
Κτήριο	Πάγιο ενεργητικό	60.000		
Μηχανήματα	Πάγιο ενεργητικό	30.000		
Παθητικό				90.000
Κεφάλαιο	Καθαρή θέση	90.000		
Μεταβολές στον Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Λογαριασμός	Μέρος κατάστασης	Ποσό		

Διαδογικοί ισολογισμοί

Αναλυτικός ισολογισμός

Ισολογισμός			
Ενεργητικό		Παθητικό	
Πάγιο ενεργητικό		Καθαρή θέση	
Ενσώματα πάγια		Ίδια κεφάλαια	
Κτήρια	60.000	Κεφάλαιο	130.000
Μηχανήματα	30.000		
Σύνολο παγίου ενεργητικού	90.000	Σύνολο καθαρής θέσης	130.000
Κυκλοφορούν ενεργητικό		Υποχρεώσεις	
Αποθέματα		Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	
Απαιτήσεις		Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	
Διαθέσιμα			
Ταμείο	40.000		
		Σύνολο υποχρεώσεων	0
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	40.000		
Σύνολο ενεργητικού	130.000	Σύνολο παθητικού	130.000

3η συναλλαγή

Η επιχείρηση αγόρασε εμπορεύματα αξίας 20.000€ με μετρητά 5.000€ και τα υπόλοιπα με πίστωση.

Χρηματοοικονομική Ανάλυση για τη Λήψη Αποφάσεων
 Δ. Βασιλείου - Ν. Ηρειώτης - Δ. Μπάλιος

Να θυμηθούμε κάποιους λογαριασμούς...

Στο λογαριασμό «**Καταθέσεις όψεως**» παρακολουθούνται τα μετρητά που έχει καταθέσει η επιχείρηση σε εμπορική τράπεζα ή το ταμειούχτηρο για φύλαξη και τοκισμό. Χρησιμοποιείται από τις επιχειρήσεις και για άμεση αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών εκδίδοντας τραπεζικές επιταγές.

«**Βραχυπρόθεσμο δάνειο**» είναι ένα δάνειο το οποίο η οικονομική μονάδα έχει την υποχρέωση να το εξοφλήσει μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσης.

Στο λογαριασμό των «**γραμμάτιων εισπρακτέων**» παρακολουθούνται οι απαιτήσεις κατά τρίτων που είναι ενσωματωμένες σε τίτλους συναλλαγματικών ή γραμμάτιων «εις διαταγήν».

«**Αποτελέσματα εις νέον**» είναι ο λογαριασμός της καθαρής θέσης στον οποίο μεταφέρονται τα έσοδα και τα έξοδα της επιχείρησης όσον αφορά τον ισολογισμό. Ουσιαστικά μεταφέρεται το κέρδος ή ζημία, ανάλογα με τη διαφορά εσόδων και εξόδων.

«**Εμπορεύματα**» είναι τα υλικά αγαθά (αντικείμενα, ύλες, υλικά) που αποκτώνται από την οικονομική μονάδα με σκοπό να μεταπωλούνται στην κατάσταση που αγοράζονται.

Στον λογαριασμό «**Πωλήσεις**» παρακολουθούνται τα λειτουργικά έσοδα από πωλήσεις της οικονομικής μονάδας.

«**Κόστος πωληθέντων**» είναι το κόστος των εμπορευμάτων που πούλησε η επιχείρηση στους πελάτες της.

4η συναλλαγή

Η επιχείρηση προχώρησε στη σύναψη βραχυπρόθεσμου δανείου ύψους 5.000€. Το ποσό κατατέθηκε στο λογαριασμό όψεως που διατηρεί η εταιρία στη συγκεκριμένη τράπεζα.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
Δ. Βασιλείου - Ν. Ηρειώτης - Δ. Μπάλιος

5η συναλλαγή

Η επιχείρηση πούλησε εμπορεύματα αντί 15.000€ με υπογραφή γραμματίων ονομαστικής αξίας 5.000€ και τα υπόλοιπα με πίστωση. Τα πωληθέντα εμπορεύματα ήταν κόστους κτήσης 13.000€.

Χρηματοοικονομική Ανάλυση για τη Λήψη Αποφάσεων
Δ. Βασιλείου - Ν. Ηρειώτης - Δ. Μπάλιος

6η συναλλαγή

Καταβλήθηκαν με μετρητά, για αμοιβές προσωπικού 8.500€, ενώ οι εργοδοτικές εισφορές ύψους 900€ και οι κρατήσεις ύψους 950€ οφείλονταν στα ασφαλιστικά ταμεία των εργαζομένων.

ΑΡΧΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ -
 Δ. Βασιλείου - Ν. Ηρειώτης - Δ. Μπάλιος

7η συναλλαγή

Η επιχείρηση αγόρασε εμπορεύματα αξίας 30.000€ με υπογραφή γραμματίων ονομαστικής αξίας 20.000€ και τα υπόλοιπα με μετρητά.

Χρηματοοικονομική Ανάλυση για τη Λήψη Αποφάσεων
 Δ. Βασιλείου - Ν. Ηρειώτης - Δ. Μπάλιος

8η συναλλαγή

Η επιχείρηση εισέπραξε διάφορα λειτουργικά έσοδα ύψους 10.000€.

Χρηματοοικονομική Ανάλυση για τη Λήψη Αποφάσεων
Δ. Βασιλείου - Ν. Ηρειώτης - Δ. Μπάλιος

9η συναλλαγή

Η επιχείρηση πούλησε εμπορεύματα τοις μετρητοίς αντί 20.000€. Τα πωληθέντα εμπορεύματα ήταν κόστους κτήσης 17.000€.

Χρηματοοικονομική Ανάλυση για τη Λήψη Αποφάσεων
 Δ. Βασιλείου - Ν. Ηρειώτης - Δ. Μπάλιος

10η συναλλαγή

Οι αποσβέσεις για το 2017 υπολογίστηκαν σε 3.000€ για το κτήριο και 1.500€ για τα μηχανήματα.

ΑΡΧΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ -
Δ. Βασιλείου - Ν. Ηρειώτης - Δ. Μπάλιος

Λογιστικές καταστάσεις χρήσης

Χρηματοοικονομική Ανάλυση για τη Λήψη Αποφάσεων
Δ. Βασιλείου - Ν. Ηρειώτης - Δ. Μπάλιος

Συνοπτικός Ισολογισμός

		Ισολογισμός	
		Ενεργητικό	Παθητικό
Πάγιο ενεργητικό	85.500	Καθαρή Θέση	130.150
Αποθέματα	20.000		
Απαιτήσεις	15.000	Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	41.850
Διαθέσιμα	51.500		
Σύνολο ενεργητικού	172.000	Σύνολο παθητικού	172.000

Αναλυτικός Ισολογισμός

Ισολογισμός			
Ενεργητικό		Παθητικό	
Πάγιο ενεργητικό		Καθαρή θέση	
Ενσώματα πάγια		Ίδια κεφάλαια	
Κτήριο	60.000	Κεφάλαιο	130.000
Μηχανήματα	30.000	Αποτελέσματα εις νέον (Αποθεματικό)	150
Αποσβεσμένα κτίρια	-3.000		
Αποσβεσμένα μηχανήματα	-1.500		
Σύνολο παγίου ενεργητικού	85.500	Σύνολο καθαρής θέσης	130.150
Κυκλοφορούν ενεργητικό		Υποχρεώσεις	
Αποθέματα		Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	
Εμπορεύματα	20.000		
Απαιτήσεις		Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	
Πελάτες	10.000	Βραχυπρόθεσμο δάνειο	
Γραμμάτια εισπρακτέα	5.000	Προμηθευτές	
Διαθέσιμα		Γραμμάτια πληρωτέα	
Ταμείο	46.500	Κρατήσεις και εισφορές πληρωτέες	
Καταθέσεις όψεως	5.000	Σύνολο υποχρεώσεων	
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	86.500	41.850	
Σύνολο ενεργητικού	172.000	Σύνολο παθητικού	172.000

Συνοπτική κατάσταση αποτελεσμάτων

Κατάσταση αποτελεσμάτων	
Λειτουργικά έσοδα	45.000
Λειτουργικά έξοδα	-44.850
Κέρδη εκμετάλλευσης	150
Κέρδη χρήσης	150

Αναλυτική κατάσταση αποτελεσμάτων

Κατάσταση αποτελεσμάτων	
Πωλήσεις	35.000
Κόστος πωληθέντων	-30.000
Μικτό κέρδος	5.000
Διάφορα λειτουργικά έσοδα	10.000
Αμοιβές προσωπικού	-9.450
Εργοδοτικές εισφορές	-900
Αποσβέσεις κτηρίου	-3.000
Αποσβέσεις μηχανημάτων	-1.500
Αποτέλεσμα εκμετάλλευσης	150
Κέρδη εκμετάλλευσης	150
Κέρδη χρήσης	150